

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1898. Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 88 Grand Street, Jersey City, N. J. Owned by the Ukrainian National Association, Inc. Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on October 30, 1911, under Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Table with subscription rates for US and Foreign, and prices for advertising space per line.

3 Канада належить виступити гроші на т. зв. Foreign Money Order. Адрес: "СВОБОДА", 88 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ!

ОРГАНІЗУЙТЕСЬ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧІ СТАРОМУ КРАВЕВИ. ВИДИЛАЙТЕ ЗБІРКИ СЕГІСЯС, І РАТУЙТЕ ГОЛОДНИХ, ХОРИХ, ВДІВ І СИРІТ!

ВИЛСОН.

В ю президент Вилсон пращється з Білим Домом... Вудвор Вилсон увійшов до Білого Дому в 1913-тому році і запалом та охотою до праці. Всіх годі критикувати і нищити; все реформував; представляв себе за великого демократа, провідника мас і реформатора. А відходить тихенько, калікою, замочаний фізично і духово.

Вилсон тепер більше має порогів ніж приятелів, але ще більше є таких, котрі навіть не хотять інтересуватися його особою. Коли він в останніх часах складав які записи, то сенатори і конгресмени у Вашингтоні на запит Галліци, якій він гадка про ті записи, відповіли, що не читали їх і не гадували чим так. Ігнорування чоловіка на першому місці, є прикриттям ніж найбільше ворогування.

Спитайтеся, чи Вудвор Вилсон заслужує собі на таке трактування?

Прикро сказати, що заслужив, бо загалом прикро писати прикрі прирч про упавшого і програльного, про змоганого каліку. Людям якось совісно осуджувати людей беззмільних, немільних і побитих.

А встанки для правди треба сказати, що президент Вилсон не заслужив собі на це високе признание, якого він сподівався, коли в часі війни і перших проб мира кандидував на світового пророка і суддю.

Коли він тому 8 літ входить до Білого Дому, він був знаий як добрий професор і учений історик слабої м'язи. Яко професор потирає також горничі і проміжки, але ні підкупі його кандидатські промови з 1912-ого року се дуже недішавші політичні "смічки", які поправляв не мають найменшої вартости, хотій їх вже давчі видати окремою книжкою.

В Білому Домі президував спершу професор Вилсон додоль спокійно, старючись лише в Конгресі перевести в життя деякі точки демократичної платформи з часу його кандидатури.

Коли вибухла світова війна, він се також довший час був у Вашингтоні звичайним професором.

Але коли його незнаною більшоштво вибрано вдруге президентом; коли вибухла російська революція, а глупа німецька політика і американський бізнес зачали плати Америку у війну, то професор Вилсон заворувався на великого чоловіка, на профка і лідера цілого світадіяльного людаства.

На таку позицію видвинув його вимкове становище, іменюште, що був президентом найбогатшої і наймогутнішої держави, яка могла рішити про долю світової війни і могла другим державам диктувати. Його особистих заслуг в тім не було жадних. Кожий іший президент Злучених Держав в 1917-ому році був найбільшим чоловіком на світі.

Він диктував світові дня 8-ого січня, 1918 року, 14 поінти і світ приравні їх і величав його.

Але ті поінти були тільки повторенням в дрібку перевстановлених слухах такіхмаси поінтих, виголошених 5 днів пержеде британським премієром Давидом Ллойдом Джорджем. Та він слави за них не збрав, бо не вмів добре длаверзіакувати і не був тоді на вершці слави, як професор Вилсон.

В іма тих 14 поінтих підписано перемирє.

В іма тих 14 поінтих Вилсон і аліанти визнавали повенеолі народи і будували їх національні держави.

З тим 14 поінтами професор Вилсон поїхав на мирову конференцію до Парижа.

І щодно в Парижі показав він свою діясну вартість.

Він гхав до Парижа шумно, а вернувся сумно.

Бо там він піяшов з францускими генералами і такими засоружуванн політиками як Клемансо на компроміси. На компроміси із засадами, які віз з Америки до Європи. Він там, над Секанью, зрадів своїх 14 поінтих, а тим і ті повенеолі народи, що в них повіриая, за їх кров яля надарення, бо осталися далг невільнями, як і перед 14 поінтами.

В тім компромісі із засадами, у відступленні від засад, професор Вилсон показався перед світом, який він є малый чоловік.

Він кинув свої проголошені засади, а підписував усе, що йому казали францускі генерали і міністри.

Великий у війні, стався дуже маленкий у мирі. І світ його забув; американський нарід покинув, а історія згадає як про чоловіка, котрий намагався бути великим, але не доріс.

У країні в Америці і в Європі тек заглятали його як чоловіка, що кинув засади справедливости, а піяшов на услуги будівничим шляхотської Польщі, яку тепер показався більше пруською ніж та Прусія, яку побито в іма засад справедливости.

Як Польша закладас український університет.

Одна з польських брехень, призначених для обурення культурного світа.

(Від власного кореспондента).

Загальною відомою, що підчас принадежности Галліцині до Австрії, єдиною перешкодою до заложення українського університету у Львові були Польяки.

Польки захопили в свої руки львівський університет, який повинен був служити культурним інтересам населення Східної Галліцини, отже Українці, значить, повинен був бути український. Опанувавши сей університет, Польки не допускали до нього українських професорів і доцентів, значить, не допускали до винтврення і розвитку українських наукових сил, потрібних до заложення окремого українського університету. Коли-ж після 1900 року український нарід, діючишвид до вишого ступня національної свідомости, підніс домагання заложення українського університету так однодушно й рішуче, що Австрія не мала би бунувати відваги ані інтересу сьому домаганню опиратися. — Польки використали всю свою політичну силу і весь свій вплив який мали в Австрії, щоб до здійснення сього українського домагання не допустити.

Словом, якби не Польки, український нарід у Галліцині мав би вже давно свій власний університет у Львові.

Занятий з лівки антанги Галліцину, Польки перше всего зинчили у львівський університеті всі ті здобутки, які український нарід здобув під Австрією. Зинесли всі українські катедри, кинувши всі українських професорів і доцентів і скасували всі права української мови. Словом, усунули з університету все українське і зробили його чисто польським.

Одначе сього робюмо на український народи, зольши уаде перед культурним світом, що вона сприну українському народови.

Польське правительство робить се зинявною тоді, коли боється, що Найвища Рада Митрї Конференції може प्रतिинти до пологодження справи Галліцини і відібрати їй сей брїж.

Так в осєні 1919 року, коли Найвища Рада радилася далг, сповнивши сей страшний зольши на український народи, зольши уаде перед культурним світом, що вона сприну українському народови.

Польське правительство робить се зинявною тоді, коли боється, що Найвища Рада Митрї Конференції може प्रतिинти до пологодження справи Галліцини і відібрати їй сей брїж.

Так в осєні 1919 року, коли Найвища Рада радилася далг, сповнивши сей страшний зольши на український народи, зольши уаде перед культурним світом, що вона сприну українському народови.

Польське правительство робить се зинявною тоді, коли боється, що Найвища Рада Митрї Конференції може प्रतिинти до пологодження справи Галліцини і відібрати їй сей брїж.

Так в осєні 1919 року, коли Найвища Рада радилася далг, сповнивши сей страшний зольши на український народи, зольши уаде перед культурним світом, що вона сприну українському народови.

Польське правительство робить се зинявною тоді, коли боється, що Найвища Рада Митрї Конференції може протиинти до пологодження справи Галліцини і відібрати їй сей брїж.

Так в осєні 1919 року, коли Найвища Рада радилася далг, сповнивши сей страшний зольши на український народи, зольши уаде перед культурним світом, що вона сприну українському народови.

Польське правительство робить се зинявною тоді, коли боється, що Найвища Рада Митрї Конференції може протиинти до пологодження справи Галліцини і відібрати їй сей брїж.

Так в осєні 1919 року, коли Найвища Рада радилася далг, сповнивши сей страшний зольши на український народи, зольши уаде перед культурним світом, що вона сприну українському народови.

Польське правительство робить се зинявною тоді, коли боється, що Найвища Рада Митрї Конференції може протиинти до пологодження справи Галліцини і відібрати їй сей брїж.

Так в осєні 1919 року, коли Найвища Рада радилася далг, сповнивши сей страшний зольши на український народи, зольши уаде перед культурним світом, що вона сприну українському народови.

Польське правительство робить се зинявною тоді, коли боється, що Найвища Рада Митрї Конференції може протиинти до пологодження справи Галліцини і відібрати їй сей брїж.

Так в осєні 1919 року, коли Найвища Рада радилася далг, сповнивши сей страшний зольши на український народи, зольши уаде перед культурним світом, що вона сприну українському народови.

Польське правительство робить се зинявною тоді, коли боється, що Найвища Рада Митрї Конференції може протиинти до пологодження справи Галліцини і відібрати їй сей брїж.

Так в осєні 1919 року, коли Найвища Рада радилася далг, сповнивши сей страшний зольши на український народи, зольши уаде перед культурним світом, що вона сприну українському народови.

Польське правительство робить се зинявною тоді, коли боється, що Найвища Рада Митрї Конференції може протиинти до пологодження справи Галліцини і відібрати їй сей брїж.

Так в осєні 1919 року, коли Найвища Рада радилася далг, сповнивши сей страшний зольши на український народи, зольши уаде перед культурним світом, що вона сприну українському народови.

Польське правительство робить се зинявною тоді, коли боється, що Найвища Рада Митрї Конференції може протиинти до пологодження справи Галліцини і відібрати їй сей брїж.

Так в осєні 1919 року, коли Найвища Рада радилася далг, сповнивши сей страшний зольши на український народи, зольши уаде перед культурним світом, що вона сприну українському народови.

твом для Галліцини, появилася в польській і зарграничній прєсі відомість, що польське правительство думає заложити український університет у Львові.

Очевидно, львівські Польки зараз устроїли ажиотаж, щоб заprostituти проти сього. Одначе на зборах успокоїв їх посол польського союму, Бридь, що нема чого protestувати. Він сказав: "Польському правительству нічого не стїсноє закладати український університет". Але Найвищий Рада, яка тепер радить над справою Галліцини, треба показати, що для українського народу була байдуже його під Польщу. Отже щоб шати представити у Парижі, Падеревський, ма доказ, як Польша дбає про Українців, польське правительство пустило в світ відомість, що воно хоче заложити український університет у Львові. Коли він проти сього запротестує, то тим тільки пошкодите нашій акиї в Парижі."

Коли в липі 1920 Совітьська Росія біля Польщу і польське правительство звернулося до Найвищої Ради за поміччю, Найвища Рада задалася, щоб би Польша в ріжних справах згодилася сповинити її волю. Так повстав договір між Польщею і Найвищою Радою, підписаний в Спа в червні 1920. Сім договором Польша між інш. зобовязана піддати рішення Найвищої Ради в справі Галліцини.

Таким чином на Польшу знов напав страх, що Найвища Рада готова відібрати їй Галліцину.

І знов польське правительство, щоб доказати, що воно прєдчиі так дбає про український нарід Галліцини, що найлініше буде оставити Галліцину під Польщею, — висунуло справу українського університету. Ще в вересні 1920 появилось відомість, що польське правительство думає заложити український університет — покинши в формі тільки одного правничого виділу в Станиславу.

Сім разом небезпека втрати Галліцини видно більша, бо польське правительство не посилює з сею справою.

Власне тепер радять над нею конституційна і просятки в Варшаві. Поки-що рішили заложити в "Малополях" (так Польки називають Галліцину) університет за руською викладковою мовою ("за езиком викладковим руським"). Внесення польських сойїлістів, щоб університет назвати його українським, відкинено. Щодо мислячи, то комісії не можуть рішитися, чи той університет має бути в Станиславі чи в Тернополі чи денше. Щодо-що чату, то вишлов чистий сміх, бо комісії спорять над тим, чи університет має почати функціонувати від 1. січня, чи від 1. лютого чи від 1. марта 1921, — яби се було моливати так з иніи на запрата зорганізувати університет.

Що-до старішого уникання слова "український", се робить Польший тому, бо вони хотїли би затерти спільність між українським народом Галліцини і Великої України і змонти в світ, що в Галліцині живе якесь "руське" племя, окреме від великого українського народу.

Таким чином, теперішній стан подїєсїй комедї в українському університеті.

Очевидно, правительство українського університету Польша не заложити, а тільки графомедію, щоб мотги похвалитися перед державами антанги, як вона дбає за український нарід Галліцини.

Очевидно, правительство держав антанги знають, що се брехлива комедія. А одначе спокійно пригладжується, як Польша винищує український нарід.

Вієвіч, 2 лютого 1921.

Др. Михайло Лозницький.

УВАГИ.

Признали Українцям славу. "Син атечества", котра себе славить одиноко московською націоналістичною газетою в Америці, перечеписе довгий ряд, "убитих, розстріляних, умирших від голоду, замучених в застїнках, заробивши і улашених учених, писателів та журналістів".

Замітимо, що "єдинственная національная" газета, перечеписе межі жертвами большевизму також Украйну та Украйноком, приміром відому українську постку Христо Андриевича, історика Лучинського, економіста Тулана-Барановського. Як довго вони жили, так довго їх не признавали ані за журналістів, ані за письменників, ані за вчених. Щоби бути признаним московським націоналістом, треба наперед згнути з рук московських большевників...

Одні убийства заї, але другі були добрі.

Очевидно, що "єдинственная русская национальная газета" остро критикує большевільське правительство за убійства журналістів, учених та письменників. Зате вони нічого не пишуть про ті подібні винки з-за стіни царських присуджень.

Бувають хвали, коли і великі вчені зовні не вчені...

Межї жертвами, висвіченими межї людинчї, є професори і члєни Петроградської Академії Наук Фатрощини та Шахматурови, котрі добре відомі Українцям за те, що вони збирали гюлонос в обїорї українського гіганоса слова, пересладуваною царським урядом.

Як довго ті вчені жили, так довго їх виступили проти царських пересладувань української мови вистарчав, щоб вський московський націоналіст в Америці відмовляв від права називати вченими. Та пера, як вони погубили через большевільський фюрдор, тепер їх смерть використовує вейїр воюю одїлївцими як вейїр вейїрї учєний. Так змінюються погляди людин на зміново чєвїв.

Мають рацію.

"Єжедневні" містять лекції про радянський уряд, уложені у форму катєхєзм, себто в питанні та відповіди. Цяць очевидна: вистарчати навчєтєсе на пам'ять, а вже ксїнєвичи большевїчї...

Думати при тім не треба, бо як хто почне думати, додївється до Бог зна чоко. Оєв, приміром, питання не відповідать.

4. Що таке буржуазна теморїя?

Буржуазїя — малєнька кучка богачів — не може отверго признатєсе, що вона править міліонами працюючих. Тому вона обманєе їх, говорячи, що вона править в іменї вєього народу, а на ділі дає йому право тільки на паперї.

Хто має очі, щобї видіти, уха, щобї слухати, а мозок, щобї думати, той додумася, що таке комісарїє демократї. Отже: комісарїє — жінка (по московськи: кучка) бюрократїї — не можуть отверго признатєсе, що вони правють міліонами працюючих.

Тому вони обманюють їх говорячи, що вони правлять в іменї вєього народу, а на ділі вони дають йому право тільки на паперї...

Хочете знати де старого краю? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

Тому хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край? Хочете знати де старий край?

